

Stichting W.H. Vliegenbos Beleidsplan 2021-2023

W.H. VLIEGENBOS
EEN OASE IN NOORD

Vastgesteld door het bestuur op 3 november 2021

Inhoud

Pagina

Inleiding	3
Stichting visie misse	3
Doelstellingen	3
Jaarplan activiteiten 2021- 2023	4
Organisatie en bestuur	8
Middelen	8

1. Inleiding

1.1. De stichting

Het W.H. Vliegenbos is al meer dan een eeuw oud. Voordat het aangelegd kon worden, moest initiatiefnemer Willem Hubert Vliegen al zijn overtuigingskracht gebruiken. In de ruim honderd jaar dat het Vliegenbos bestaat, heeft het de nodige bedreigingen weerstaan. Reden te meer, om dit bijzondere bos te koesteren en te beschermen als waardevol erfgoed! OP 19 juli 2002 werd de Stichting W.H. Vliegenbos statutair opgericht door Vera Steenhart. Met ingang van 1 juli 2021 is er een nieuw bestuur aangetreden dat in de lijn van de oprichtingsstatuten verder gaat met de bescherming en waar mogelijk de uitbouw en versterking van het bos

1.2. Visie en missie

De stichting doet al het mogelijke voor een gezondere leefomgeving. Daarom geven we het Vliegenbos de ruimte en laten we de natuur daar zijn gang gaan.

We zetten ons in om iedere Amsterdammer te inspireren en motiveren meer in balans met de natuur te leven. Daarom zorgen we voor het bos.

2. Doelstellingen

De stichting heeft ten doel (zie ook onze statuten)

1. het behoud en, daar waar nodig, herstel en ontwikkeling van natuurwaarden in het W.H. Vliegenbos ten behoeve van de oorspronkelijke functie: 'recreatie in de vrije natuur mogelijk te maken';
2. het behoud en de ontwikkeling van de soortenrijkdom van en het evenwicht in de samenleving van planten en dieren in en om het W.H. Vliegenbos;
3. het behoud van het W.H. Vliegenbos als essentieel onderdeel van de Hoofdgroensruktuur van Amsterdam en als essentieel onderdeel van de ecologische kernstructuur van Amsterdam;
4. bescherming en herstel van het Rijksbeschermd gezicht W.H. Vliegenbos door inbreiding en - zo mogelijk - uitbreiding opdat het bos, waarvan nu nog 20 hectaren van de oorspronkelijke 35 hectaren rest, voldoende 'massa' behoudt om zich verder gezond te ontwikkelen;
5. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

1. het mobiliseren van steun, participeren in politieke besluitvormingsprocessen en procedures, voeren van actie of nemen van juridische stappen;
2. het in contact treden met overheden, organisaties, omwonenden en gebruikers van het W.H. Vliegenbos - en wie verder als beslisser, belanghebbende of belangstellende betrokken is bij de toekomst van het W.H. Vliegenbos;
3. het verzamelen en verspreiden van informatie, eventueel via instanties, organisaties, personen en media die over deze informatie beschikken dan wel deze informatie publiek kunnen maken;

Dit alles voor zover het volgens het bestuur in het belang is van de doelstellingen.

3. Jaarplan activiteiten 2021- 2023

Het beleidsplan geldt voor twee jaar en wordt waar nodig tussentijds bijgesteld. De komende twee jaar willen wij aan de slag om de juridische en financieel administratieve zaken van de stichting te verbeteren, het bos zelf te versterken en waar mogelijk vergroten en het draagvlak voor het bos te versterken bij bestuur en bewoners van Amsterdam. Ook willen wij ten behoeve van draagvlak daar waar dat past aansluiten bij andere groeninitiatieven, maar wij houden daarbij wel de focus op de aangelegenheden die het bos direct aangaan. Zonder twijfel zijn er allerhande maatschappelijke ontwikkelingen die indirect effect kunnen hebben op de ontwikkelingen van het bos, maar als wij daar allemaal op ingaan zijn wij geen stichting meer maar krijgen we de contouren van een politieke partij en dat willen wij uitdrukkelijk niet zijn.

3.1. Actualiseren juridische en financieel-administratieve zaken van de stichting

Een aantal administratieve zaken behoeven actualisatie.

- We passen de statuten aan om de doelen van de stichting helder te stellen en om betere regels voor de inrichting en organisatie van het bestuur te verkrijgen. Een belangrijk onderdeel daarvan betreft de maximale zittingsduur van bestuursleden: na 4 jaar dient steeds 1/3 deel van het bestuur te wisselen en elk bestuurslid mag maximaal 5 jaar in het bestuur zitting hebben met -bij uitzondering- maximaal een eenmalige verlenging van 4 jaar.
- Ook moeten de statuten worden aangepast aan de eisen van de nieuwe WBTR.
- Voor een heldere opzet van de financiële administratie is het beter om een nieuwe rekening te openen. De financiële administratie zal worden geactualiseerd.
- De ANBI status was verlopen en we gaan aan de slag om een aanvraag voor vernieuwing van de status voor elkaar te krijgen
- Wij zien voorsnog af van CBF-certificering. De meerwaarde is op dit moment gering en de kosten zijn voor de stichting te hoog: eenmalig € 250,-... en daarna € 273 per jaar.

3.2. Opzetten structureel periodiek overleg over bosbeheer nu

Om de positie van het bos te versterken willen wij de contacten met het ambtelijk apparaat continueren en versterken om optimaal grip te krijgen op de ingrepen in het bos door de verschillende gemeentelijke afdelingen. De gemeente heeft voor het beheer gekozen voor een functionele indeling van haar organisatie waar zowel centrale afdelingen als partners op standsdeelniveau bij zijn betrokken. De coördinatie tussen de verschillende afdelingen is niet altijd transparant. Het bestuur wil snel

- alle ambtelijke afdelingen die bemoeienis hebben met het bos in kaart brengen
- structureel overleg met elke partij inrichten zodat wij proactief kunnen inspelen op voorgenomen beheeracties en geaccepteerd worden als partner bij het bepalen van de benodigde beheeractiviteiten voor alle betrokken gemeentelijke afdelingen
- bereiken dat de gemeente gezien de bijzondere status van het bos maatregelen neemt om het bosbeheer vanuit één samenhangend gezichtspunt te kunnen uitvoeren waardoor ook de (soms dubbele) belasting van beheeractiviteiten in het bos wordt geminimaliseerd.

3.3. Project visieontwikkeling bosbeheer in de toekomst

Er is een beheerplan vastgesteld door het stadsdeelbestuur -in samenwerking met de stichting- dat basis is voor het huidige beheer. Het bestuur zal een expertmeeting organiseren om zich te informeren over actuele visies op het beheer van het bos, mede in het licht van de nagestreefde uitbreiding van het bos. Beheerissues waar de stichting zicht op wil krijgen betreffen keuzes tussen

- Effecten van keuze voor ecologie of biodiversiteit als basis voor het bosbeheer
- Voor en nadelen van het herstellen van de open waterverbinding met het IJ

Het huidige beheerplan toont een duidelijke visie en bevat aanbevelingen die nog steeds actueel zijn maar niet zijn uitgevoerd. Op basis van de informatie uit de expertmeeting zal worden bepaald of aanpassing c.q. uitbreiding van het beheerplan nodig is. Op basis van deze besluiten zal het bestuur vervolgens in overleg treden met het politieke bestuur over mogelijke samenwerking en financiering van de planontwikkeling.

3.4. Onderhouden relaties buurtbewoners en gebruikers van het bos

Niet altijd zullen de belangen en visies van bewoners en gebruikers gelijk zijn aan die van de stichting, maar we zullen met respect voor verschil van opvatting met alle partijen contact onderhouden.

- De stichting informeert systematisch en actief burgers en betreft ze bij het beleid voor en het beheer van het bos. Wij zullen ten minste 1x per jaar een buurtbijeenkomst inrichten om iedereen te laten participeren in het beleid. Door dit in statuten op te nemen garanderen we dat ook op de lange termijn deze attitude bewaard blijft.
- We onderhouden contact met sleutelfiguren van verschillende bewonersgroeperingen om de communicatie over het bos optimaal te laten zijn. Met deze sleutelfiguren onderhouden wij 1x per maand contact.
- We voeren een actief social mediabeleid voeren, ook op media die meer door jongeren gebruikt worden. Instagram, TikTok, Twitter, naast de media voor ouderen zoals FB en website. Op FB en Instagram willen we vanaf 2021 wekelijks nieuws brengen. De andere media moeten in de loop van 2022 actief zijn.
- We versterken onze transparantie door regelmatig te berichten over onze activiteiten.
- We richten in de loop van 2022 een Meldpunt in: we richten een vast punt in als stichting waar alle bewoners hun klachten en vragen kwijt kunnen. Die bespreken wij met betrokken beheerders en beleidsmakers en zorgen voor terugkoppeling. Ook die antwoorden vermelden we op onze informatie-webpagina.

3.5. Onderhouden relaties met andere partijen en zusterorganisaties

We zorgen waar mogelijk en nodig voor goede samenwerking met andere partijen die het bos een goed hart toedragen, c.q. zusterorganisaties.

In ieder geval zullen we in overleg treden met c.q. deelnemen aan regulier overleg met de volgende partijen: ANGSAW, de Vereniging vrienden Florapark, platform Voortuin Noord, Groen Platform Parkenoverleg, Groene Longen en o.m. de Fietsersbond. We zullen elk van deze partijen uitnodigen voor een kennismakingsgesprek met het bestuur. We zullen daarna bekijken welke structurele overleggen voor het bos relevant zijn. Niet altijd zullen de belangen van al die partijen gelijk lopen, maar we zullen met respect voor verschil van opvatting met alle partijen contact onderhouden. Na deze verkenning doen we vanaf 2022 mee aan alle direct voor het bos relevante overleggen.

3.6. Onderhouden en opzetten relaties met stadsdeel- en gemeentebestuur

We willen een structurele relatie met regulier overleg met de gemeente met duidelijke afspraken over communicatie en beheer. We willen een open en eerlijke relatie met het stadsdeelbestuur middels 3 a 4 keer per jaar overleg en met de centrale stad 1 keer per jaar. Voorts aan de hand van specifieke projecten of issues. Daartoe nemen we het initiatief voor kennismakingsgesprekken met deze partijen. We streven naar het realiseren van de beste voorwaarden voor het bos in goede samenwerking met deze partners.

3.7. Opzetten van een Communicatieplan en Fondswervingsplan

We maken na een eerste verkenning in de eerste helft van 2022 een communicatieplan inclusief een fondswervingsplan. Belangrijk doel van het communicatieplan is

- het verstevigen van draagvlak bij grote kring van belangstellenden en betrokkenen bij het bos.
- Maar ook willen we hiermee de fondswerving stevig aanpakken. Met ons plan gaan we zowel de grotere bedrijven als het MKB systematisch betrekken bij fondswerving. Daarnaast zullen we ook ad hoc elke gelegenheid aangrijpen om mogelijke fondsen te activeren.
- Het onderhouden en verbeteren van de website en het genereren van meer en frequentere content voor onze social media.

3.8. Trajecten om het bos en de bosbeleving te verbeteren

Om het bos en de bosbeleving te verbeteren willen wij gericht overleg entameren over de volgende agendapunten.

Voor overleg met gemeente-/stadsdeelbestuur en ambtelijk apparaat

1. De entree bij de Meeuwenlaan. Deze entree moet meer het karakter van het bos representeren. De gemeente kent een herplantingsplicht. Gezien de grote hoeveelheid gekapte bomen van enkel al het afgelopen jaar, is er voldoende reserve voor herplant. Die reserve kan worden aangewend om de entree te verbossen. Dit project leggen we voor aan de gemeente om samen te kijken hoe de gemeente kan voldoen aan de herplant op die plek. De stichting wil gelden die het als donatie binnenkrijgt voor een deel hieraan spenderen. Vanaf eind 2022 moeten de eerste boom geplant worden.
2. Sluipende verparticularisering van het bos. Er moet een duidelijk beleid komen inzake het sluipenderwijs verparticulariseren en aldus aan de publieke ruimte onttrekken van stukjes bos aan de bosranden. Wij willen bewoners bewust maken van de gevolgen en de gemeente tot actie bewegen. In het communicatieplan zal hieraan aandacht worden besteed en worden communicatiemiddelen gereserveerd. Dit heeft tijd nodig. Medio 2023 moeten de verparticularisering zijn terug gedraaid.
3. De volkstuin schermt een groot deel van het bos af. We willen onderzoeken of c.q. onder welke voorwaarden er een doorgang kan zijn, al of niet enkel overdag. Eind 2022 willen we hiermee aan de slag.

4. Paden. We willen voor alle voetpaden een structuur van bos-achtigere paden die tevens fietswerend zijn. We gaan een informatietraject aan om zicht te krijgen op soorten padbedekkingen met hun voor-en nadelen qua fietswerendheid, bosbelasting van aanleg en onderhoud, duurzaamheid en kosten van onderhoud. Medio 2022 willen we de eerstvolgende door de gemeente geplande onderhoudsronde al inzetten op bospaden ter vervanging van het huidige asfalt. Dat betreft dan het middenpad en het noord-zuid pad dat thans niet meer als fiets-te-gast pad wordt aangemerkt en zal worden voorzien van fietswerende pad-bedekking. Eind 2023 moeten de helft van alle voetpaden als zodanig herkenbaar zijn.
5. Snipper- en olifantenpaadjes We willen dat de snipperpaden verdwijnen. De snipperpaden worden steeds breder en er zijn aanwijzingen dat het hout leidt tot verzuring van de grond onder en naast de paden. Bovendien blijkt dat snipperpaden uitnodigen tot het creëren van nog meer olifantenpaadjes. De natuur kan dat niet velen. In het regulier overleg met bosbeheer, alsmede met het DB van het stadsdeel zetten we in op het verwijderen van (zoveel mogelijk) snipperpaden en een rigoureuze ongedaan maken van de ontstane olifantenpaadjes. Eind 2022 moeten alle olifantenpaadjes zijn verwijderd en moeten er effectieve handhavingsafspraken gemaakt worden om nieuwe olifantenpaadjes te weren. Eind 2023 moeten alle snipperpaden zijn verwijderd.
6. Het meubilair in het bos. Over meubilair (prullenbakken, bankjes ed) verschillen bewoners onderling vaak van mening. We willen eind 2022 een eenduidige visie hebben op de meubilairkwestie waarbij we het boskarakter zo goed mogelijk kunnen handhaven.
7. Kaarten van het bos. De gemeente is bezig om het bosbestand in beeld te brengen. We willen dat de kaarten volledig en actueel worden en blijven. We willen bij de verschillende beheerafdelingen van de gemeente bereiken dat zij hun voornemens bijhouden op de boskaart.

Voor overleg met organisaties/bedrijven in de buurt van het bos

1. Met Albemarle
Albemarle: we willen de Zamenhofstraat betrekken bij het bos en zorgen dat de vrachtauto's aan de andere kant van Albemarle het terrein oprijden. We gaan het gesprek aan met de directie van Albemarle hierover. Albemarle heeft aangegeven een deel van haar terrein te willen bebossen. Wij willen ook hierover met Albemarle verder praten. Start gesprekken eind 2021
2. Met de Tennisbaan en de gemeente
 - Verlichtingen in het bos. Er is nodeloos veel licht in het bos. We gaan daarom in overleg met het bestuur van de tennisbaan en de gemeente over de verlichting van de tennisbaan om te zorgen dat er een andere verlichting komt. Idem geldt dit voor de verlichting rond Albemarle.
 - De tennisbaan houdt veel loze ruimte bezet. Parkeerplaats kan verkleind en wellicht kan de rechterkant meer bij het bos worden betrokken.
 - De geluidsoverlast van de bladblazers moet worden aangepakt.
 - Wij treden in overleg met gemeente en bestuur van de tennisvereniging om te bereiken dat delen van de tennisbaan alsnog bij het bos betrokken worden.
 Start gesprekken begin 2022
3. Met Stichting Beeldenbos en de gemeente
Het Beeldenbos raakt in toenemende mate vergrast en wordt ook -oneigenlijk- gebruikt als heemtuin. We willen met de pachter en de gemeentelijke beheerders regelen dat het beheer conform het beheerplan én tevens conform de pachtovereenkomst wordt uitgevoerd. Een aantal ingrepen zullen moeten worden teruggedraaid. Als is het nog vroeg, want de pachtovereenkomst loopt pas over 5 jaar af, maar we gaan nu al aankondigen dat we niet

wensen dat de pacht automatisch wordt verlengd. We willen -conform de pachtovereenkomst- dat dit perceel, qua groen, in de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht. En we zullen de gemeente daar alert op houden. Het Vliegenbos is klein, des te belangrijker dat niet stilzwijgend en stukje bij beetje delen van het bos door particulieren en organisaties aan de publieke ruimte worden onttrokken. We zijn niet bij voorbaat tegen beelden, maar moeten goed kijken dat het passend wordt/blijft. Start gesprekken begin 2022. April 2022 moet er gestart worden met herinrichting/verbossing van het beeldenbos.

4. Organisatie en bestuur

Bestuur

Het bestuur bestaat uit minimaal drie leden. Op dit moment bestaat het bestuur uit 7 leden. Het bestuur heeft uit zijn midden een voorzitter (Patty Muller) en een secretaris en penningmeester (Linda Hegeraad) gekozen. De overige leden zijn René Schalk, Roeland Hooft, Werner Vervaet, Peter Wouterse en Mirjam Groet. In principe is de benoeming voor een periode van vier jaar, maar leden zijn eenmalig herbenoembaar voor een termijn van vier jaar.

5. Middelen

De stichting werkt volledig op basis van vrijwilligheid. De bestuursleden genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. De middelen van de stichting zijn beperkt en het streven is om via gerichte actie (zie hierboven) de stichting meer financiële armslag te geven. We willen daartoe ook de verlopen ANBI status weer actualiseren. Overige gegevens zijn te vinden in het financieel jaarverslag. Financiële paragraaf: Veel van de zaken die genoemd worden in dit plan betreffen issues voor overleg met de gemeente, of organisaties in en rondom het bos.

Indien besprekingen uitmonden in projecten waarin de stichting participeert zal alsdan een projectbegroting door het bestuur van de stichting dienen te worden goedgekeurd.

Voor de komende beleidsperiode gaan we uit van de volgende financiële gegevens.

De stichting beschikt op 15 september 2021 over € 556,50.

Inkomsten

De structurele en incidentele inkomsten zijn verwaarloosbaar. De verwachting is dat bij uitvoering van bovengenoemde plannen de financiële positie van de stichting substantieel zal verbeteren. Wij rekenen met een stijgend inkomstenniveau waarbij we vanaf medio 2022 kunnen beschikken over een groter budget als gevolg van nieuwe donaties: € 10.000 per 1 juli en € 15.000 per 31 december 2022.

Uitgaven

De meeste in dit beleidsplan genoemde activiteiten brengen geen substantiële kosten met zich mee.

- Uitgaven hebben betrekking op structurele kosten zoals bestuurskosten, kosten website en bankkosten. Deze ramen wij op € 1000,-
- We maken een voorziening voor een aantal te verwachten kosten: onderzoekskosten en kosten voor het organiseren van bijeenkomsten met bewoners, € 6.000. Ook maken we een reservering voor aanvullende communicatiekosten (flyers, banners e.d.). Deze ramen wij op € 2000.

- We houden een voorziening aan voor eventuele juridische kosten van € 3000.
- Tenslotte willen we eventuele donaties deels gebruiken voor aanschaf van extra bomen en struiken. Reservering € 10.000.
- reservering voor nieuwe projecten € 3000.